

Mál nr. 48/2024**Nafn málskotsaðila (M)****Nafn varnaraðila (V)****Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs****Nafn váttryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)****Skaðabótaábyrgð. Sveitarfélag.****Gögn.**

1. Málskot mótttekið 30. janúar 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V, dags. 22. febrúar 2024, ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M, dags. 28. febrúar 2024.
4. Viðbótarathugasemdir V, dags. 12. mars 2024, ásamt tölvupóstsamskiptum milli X og V.
5. Viðbótarupplýsingar sendar eftir beiðni nefndar með tölvupósti frá V dags. 6. og 27. maí 2024

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 11. janúar 2024 um kl. 17.30 hafi M ekið bifreið sinni ofan í holu á malbiki á við hringtorg á Kaldárselsvegi í Hafnarfirði með þeim afleiðingum að hægra framdekk bifreiðarinnar eyðilagðist. Fyrstu upplýsingar frá bæjarverkstjóra X til M voru þær að viðgerð á holunni hefði farið fram 12. janúar 2024 og aftur hinn 16. janúar 2024. En í öðrum gögnum málsins er staðfest af hálfu X að tilkynnt hafi verið um holu á sama stað hinn 10. janúar kl. 13.05 og sex frekari tilkynningar hafi borist um holuna að morgni 12. janúar 2024. Einnig kemur fram í bréfi frá starfsmanni X dags. 15. janúar 2024 að svokallað viðgerðarmalbik hafi verið sett í holuna að morgni 11. janúar 2024 og aftur daginn eftir „...sökum þess að skolast hafði upp úr viðkomandi holu í malbiki.“ Í tölvupósti starfsmanns X dags. 17. janúar 2024 kemur síðan fram að viðgerð á umræddri holu var fyrst milli kl. 9 og 11 að morgni 11. janúar 2024 og síðan aftur að morgni 12. Janúar milli kl. 10 og 12 þar sem „...viðgerðarefnið [hafi] ekki náð nægilegri bindingu við fasta malbikið.

M telur að X beri skaðabótaábyrgð á tjóni á bifreið hennar og vísar til 43. gr. vegalaga nr. 80/2007 um að X sem veghaldari beri ábyrgð á því að veginum sem viðhaldið með eðlilegum hætti og að hann þurfi að láta gera við skemmdri eða merkja hættulega staði. M vísar til þess að starfsmenn X hafi vitað af holunni við Kaldárselsveg og því átt að bregðast við henni með fullnægjandi hætti. M telur að viðbrögð starfsmanna X hafi ekki verið fullnægjandi. M vísar til ljósmynda sem teknar hafi verið að kvöldi 11. janúar 2024 þar sem viðgerðarefni sjáist ekki í holunni auk þess sem M vísar til þess að bæjarverkstjóri X hafi sagt að ekki hafi verið gert við holuna fyrr en 12. janúar 2024. M vísar einnig til tilgreindra úrskurða nefndarinnar í málum nr. 122/2022 og 145/2022.

Í svarbréfi V til nefndarinnar kemur m.a. fram að ágreiningur sé um hvort viðbrögð starfsmanna X hafi verið fullnægjandi eftir að X fékk vitneskju um holuna hinn 10. janúar 2024. V telur að viðbrögð starfsmanna X hafi verið fullnægjandi með því að setja viðgerðarmalbik í holuna að morgni 11. janúar 2024. Vegna slæms veðurfars og leysinga hafi það viðgerðarmalbik ekki dugað til en starfsmenn X ekki vitað af því að hola hefði aftur myndast þegar tjón M varð kl. 17.30 sama dag. V vísar til þess að ruglingur hafi orðið í samskiptum vegna tímasetninga viðgerða en réttar upplýsingar hafi síðan komið fram um viðgerð að morgni 11. janúar. V telur að starfsmenn X hafi gert ráðstafanir í samræmi við háttænisreglu 43. gr. vegalaga og hafi þeir ekki mátt vita að viðgerð sem framkvæmd var að morgni 11. janúar myndi ekki endast út þann dag. V vísar einnig til þess að á ljósmyndum sem M hafi sent með málskoti sjáist viðgerðarmalbik sem upp úr holunni hafi komið og vísar því á bug að slík ummerki sjáist ekki, eins og M hafi haldið fram. Einnig vísar V til þess að M hafi ekið of hratt miðað við aðstæður, sbr. 36. umferðarlaga nr. 77/2019 og eigi ábyrgð X sem veghaldara því að falla niður vegna gáleysis hennar, sbr. ákvæði 56. vegalaga.

Í viðbótarathugasemdum M kemur m.a. fram að upplýsingar hafi verið misvísandi frá X varðandi viðbrögð við djúpri og stórrí holu og vísar M um það til ljósmynda af vettvangi. M telur að X hafi átt

að tryggja fullnægjandi viðbrögð í samræmi við 1. og 2. mgr. vegalaga og telur að X verði að bera hallann af sönnunarskortum um að viðbrögð hafi verið fullnægjandi auk þess sem ekki liggi fyrir að veðurfar hafi verið slæmt hinn 11. janúar eða að ekki hafi verið unnt að setja upp skilti til viðvörunar. Einnig vísar M því á bug að hún hafi ekki sýnt af sér eðlilega varkárni við akstur og fullyrðingar um að hún hafi ekið of hratt séu með öllu ósannaðar. Einnig vísar M til þess að það standi X nær að leggja fram gögn um að brugðist hafi verið við með fullnægjandi hætti m.v. hættueiginleika þeirrar holu sem myndaðist hafði.

V ítrekar fyrir röksemdir sínar í viðbótarathugasemdum sínum til nefndarinnar og vísar til þess að gögn frá byggingatæknifræðingi sem starfar hjá X sýni að ýmsar ástæður séu fyrir því að almennt sé notast við kalt viðgerðarmalbik eins og hafi verið fyrir sama dag og tjón M varð. V telur að X hafi ekki mátt vita að viðgerðin myndi ekki duga út sólarhringinn.

Álit.

Samkvæmt 43. gr. vegalaga nr. 80/2007 ber veghaldari ábyrgð á því að vegi, sem opinn er almenningi til frjálsrar umferðar, sé við haldið með eðlilegum hætti miðað við þá umferð sem um veginn fer. Enn fremur skal veghaldari svo fljótt sem við verður komið eftir að hann hefur fengið vitneskju um skemmdir á vegi, sem hættulegar eru umferð, láta gera við þær eða merkja hina hættulegu staði þar til viðgerð hefur farið fram og skulu merkingar vera í samræmi við ákvæði umferðarlaga. Þá segir í 56. gr. laganna að veghaldari vegar sem opinn er almenningi til frjálsrar umferðar beri ábyrgð á tjóni sem hlýst af slysi á veginum þegar tjónið er að rekja til gáleysis veghaldara við veghaldið og sannað er að vegfarandi hafi sýnt af sér eðlilega varkárni. Þegar tjón verður getur sá sem verður fyrir tjóni sótt skaðabætur skv. ofangreindri bótareglu en skv. almennum sönnunarreglum verður sá hinn sami að sýna fram á að skilyrði skaðabótaábyrgðar séu fyrir hendi. Í þessu tilviki felst það í því að það þurfa að koma fram sönnunargögn um að viðhaldi og/eða merkingu vegar hafi verið ábótavant.

Tjón M varð hinn 11. janúar 2024 um kl. 17.30 og ljóst er af skýringum X að gert hafði verið við holu á sama stað og tjón M varð fyrir daginn hinn 11. janúar 2024.

Nefndin óskaði við meðferð málsins eftir upplýsingum um svokölluð holutjón hjá X í janúar 2024 og af þeim viðbótargögnum má sjá að 10 slík tjón hafi orðið á sama stað og bifreið M varð fyrir tjóni. Þar af eru a.m.k. sjö tjón vegna atvika sem áttu sér stað 12. janúar 2024. Auk þessara sjö atvika er tjón M sem og annað tjón sem upplýst var um að hefði átt sér stað 10. janúar 2024 og leiddi til viðgerða að morgni 11. janúar 2024. Þannig er óljóst um tímasetningu eins annars tjóns á sama stað. Verður ekki ráðið af þessu að umrædd hola hafi leitt til tjóna á bifreiðum í umtalsverðum mæli áður en tjón varð á bifreið M. Ekki liggur heldur fyrir, t.d. með mati sérfróðs aðila eða öðrum þess háttar gögnum, að það viðgerðarmalbik sem starfsmenn X notuðu til að fylla í holur á þessum tíma árs hafi verið með öllu ófullnægjandi efni. Verður því ekki, af þeim gögnum sem liggja fyrir í málinu, nægilega sýnt fram á að starfsmenn X hafi sýnt af sér saknæma háttsemi með því að framkvæma viðgerðir með viðgerðarmalbiki í stað varanlegrar viðgerðar. Þá hefur ekki verið sýnt fram á með nokkrum gögnum að starfsmönnum X hafi verið kunnugt eða mátt vera kunnugt um að viðgerð sem framkvæmd var að morgni 11. janúar 2024, myndi ekki duga.

Sönnunarbyrði hvílir skv. almennum sönnunarreglum á þeim sem heldur því fram að annar beri skaðbótaábyrgð á tjóni sínu og að skilyrði skaðabótaréttar séu uppfyllt. Til þess að sönnunarbyrði snúist við eða aðrar sönnunarreglur séu lagðar til grundvallar geta aðstæður verið þannig að tjónvaldur geti einn upplýst um atvik og geri það ekki eða þegar skorað er á viðkomandi að leggja fram upplýsingar og hann gerir það ekki. Einnig má vísa til beitinga sönnunarreglna varðandi málsatvik þegar tjónvaldur hefur vanrækt tilkynningarskyldu sína með einhverjum hætti. Í þessu máli er óheppilegt að rangar upplýsingar hafi verið gefnar af hálfu starfsmanns X í upphafi málsins um viðbrögð við tilkynntri holu hinn 10. janúar 2024, en með vísan til frekari upplýsinga frá X verður að líta svo á að þær upplýsingar hafi strax verið leiðréttar. V hefur upplýst um viðbrögð starfsmanna sinna og frekari tjón á sama stað og M varð fyrir tjóni. Af þeim sökum verður ekki litið svo á að hægt sé að beita sönnunarreglum á annan hátt en almennar reglur gera ráð fyrir. Með vísan til þess verður M að bera halla af sönnunarskortum um ófullnægjandi viðhald eða merkingu veghaldara, X, eða að viðbrögð starfsmanna X með því að nota viðgerðarmalbik hafi verið gáleysisleg.

Þannig verður ekki fallist á kröfu M til greiðslu bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 11. júní 2024.
rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Jóhann Tómas Sigurðsson

Heiða Óskarsdóttir